

VESTFOLD BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Uttalelse vedtatt på årsmøtet i Vestfold Bonde- og Småbrukarlag 17. mars 2022

Mange aktive bønder gir god matvareberedskap

Med krigen i Ukraina så ble plutselig matvareberedskap og beredskapslager for korn viktig i et av verdens rikeste land. Men matproduksjon og dyrking av jord kan ikke skrus av og på etter de politiske vindene, det krever forutsigbarhet og langsiktighet.

Hva Russlands krig i Ukraina vil bety for den globale matsikkerheten er foreløpig usikkert, men både Russland og Ukraina har foreløpig vedtatt restriksjoner på sin egen eksport av korn. Russland og Ukraina står til sammen for opp mot 30 prosent av verdens korneksport og 80 prosent av verdens solsikkeolje. Mye av korneksporten fra disse to landene går til Midt-Østen, en sårbar region med mye uro. Økte matpriser bidrar fort til sosial og politisk uro.

Også Norge importerer korn både fra Russland og Ukraina. De to landene risikerer å gå glipp av en hel vekstsesong på grunn av krigen. Selv om flere land nå prøver å dyrke mer matkorn og proteinvekster, så er det usikkert om de klarer å erstatte produksjonen fra Russland og Ukraina.

Mens Finland har hatt en uttalt vilje til å opprettholde jordbruket i hele landet, beholdt beredskapslager for korn og sett på matproduksjon som en del av forsvarspolitikken, har Norge systematisk bygd ned jordbruket og politikerne har fjernet beredskapslager for korn.

Norge har vært alt for naive i synet på egen matsikkerhet. Krigen i Ukraina er et bevis på at ingen kan garantere for at handelssystemene alltid vil virke og være robuste. Vi har akkurat gått gjennom en pandemi som har vist oss hvor sårbare vi er. Ekstreme klimaforandringer kan sette matproduksjon ut av spill her eller et annet sted i verden. Er det ikke mat å få kjøpt, så er det ikke mat å få kjøpt. Er det moralsk riktig at rike land kjøper maten ut av munnen på mennesker i fattige land og dermed også i tillegg bidrar til økte priser? Flere land innfører nå tiltak for å sikre mat til sin egen befolkning.

Et aktivt jordbruk basert på mange bønder i arbeid i hele landet må ses på som en del av forsvarspolitikken. Forutsigbar og langsiktig jordbrukspolitik med god lønnsomhet sikrer jord i drift, fagkunnskap om dyrking av jord og stell av husdyr samt maskiner og bygninger for en sikker matproduksjon.